

*Słowniczek
specjalistycznego
języka
angielskiego*
HISTORIA

Bartosz Staregowski

Bartosz Staręgowski

*Słowniczek specjalistycznego
języka angielskiego (słownictwo
historyczne i ogólne, pomocne
przy odczytywaniu tekstów
historycznych)*

CHEŁM 2019

ISBN 978-83-952426-9-4

OD AUTORA

Główną intencją opracowania powyższego słownika przez autora była chęć pomocy (choćby w niewielkim stopniu) studentom historii przy odczytywaniu tekstów historycznych, a także w oswojeniu się ze słownictwem występującym podczas kolokwium zaliczeniowego z języka specjalistycznego. Autor ma świadomość, że słowniczek może nie obejmować całości słownictwa historycznego występującego w języku angielskim, toteż prosi o wyrozumiałość i ewentualne uzupełnianie go o nowe słowa i zwroty. Słowniczek obejmuje zarówno słownictwo typowo historyczne, ale także ogólne, które może być pomocne przy translacji tekstów historycznych. Zawiera także nazwy pewnych wydarzeń historycznych, zarówno z historii Polski jak i powszechnej. Piszący te słowa ma nadzieję, że choć trochę wspomniana praca pomoże studentom w poznawaniu i tłumaczeniu anglojęzycznych tekstów historycznych. Przygotowując jakąkolwiek pracę, pojawiają się czasem drobne pomyłki i przeoczenia, więc i w tej materii autor prosi o wyrozumiałość, jeśli takowe zostaną zauważone.

Bartosz Staregowski

INDEKS:

- ❖ A: 4-6
- ❖ B: 6-8
- ❖ C: 8-13
- ❖ D: 13-15
- ❖ E: 15-17
- ❖ F: 17-19
- ❖ G: 19-20
- ❖ H: 20-22
- ❖ I: 22-23
- ❖ J: 24
- ❖ K: 24
- ❖ L: 24-26
- ❖ M: 26-28
- ❖ N: 28-29
- ❖ O: 29-30
- ❖ P: 30-33
- ❖ Q: 34
- ❖ R: 34-37
- ❖ S: 37-42
- ❖ T: 42-45
- ❖ U: 45-46
- ❖ V: 46-47
- ❖ W: 47-48
- ❖ Y: 48
- ❖ Z: 48

A

abandon – opuszczać, opuścić, zaniechać, zarzucić, zrezygnować, poddać, poddanie się, oddanie się

abbey – opactwo

abbot – opat

abolish – znieść, obalić, uchylić, unieważnić

abscess – ropień, wrzód

accede – przystępować, zgadzać się, wyrazić zgodę, przychylić się, wstąpić, objąć, zgłosić akces

accession – wstąpienie, przystąpienie, objęcie, dojście, przyrost, dostęp

acclaim – uznanie, aplauz, darzyć uznaniem, oklaskiwać, obwoływać, okrzyknąć

accomplice – współnik, współwinny, współsprawca

accord – układ, zgoda, porozumienie, przyzwolenie, akord, pozwalać, zgadzać się, być stosownym, harmonizować, przyznawać, udzielić, przyzwolić

according as – stosownie do

accusation – oskarżenie, zarzut

accuse – oskarżać, zarzucić, winić, oskarżony

achieve – spełnić, uzyskać, osiągnąć, dokonywać, zdobyć, dojść

achievement – osiągnięcie

acid rain – kwaśny deszcz

acknowledgement – potwierdzenie, podziękowanie, uznanie, przyznanie, odwzajemnienie się

across – przez, na krzyż, w poprzek, wszerek, na szerokość, na grubość, na drugiej stronie

act – działać, czynić, zachowywać się, postąpić, spełniać funkcję, udawać, czyn, ustawa, uchwała, dokument

additional – dodatkowy, dalszy, uzupełniający

administer – zarządzać, sprawować rządy, udzielać, dawać, wymierzać, przyczyniać się

administrative district – powiat

adulteration – fałszowanie, podrabianie

advance – awansować, postępować, posuwać się naprzód, przyspieszać, przedkładać, promować, popierać, podwyższać, wypłacić, pożyczyć, zrobić postępy, naprzód, zawczasu, przed innymi, postęp, awans, pierwsze kroki, zaliczka, zadatek, pożyczka, podwyżka

advancement – postęp, awans, posunięcie naprzód, popieranie

adventurer – awanturnik, poszukiwacz przygód

adviser – doradca, radca

affair – sprawa, interes, przedsięwzięcie, coś wspaniałego, romans, afera, wydarzenie, kwestia

afford – pozwolić sobie, dostarczyć
afterwards – potem, później, następnie
against – przeciwko, przeciw, na wypadek, wbrew, walczyć z kimś, ostrzegać przed czymś
agitation – agitacja, poruszenie, ruch, wzruszenie, podniecenie, roztrząsanie
agreement – porozumienie, układ, umowa, zgoda, ugoda, zgodny
airman – lotnik
alleged – domniemany, rzekomy, przypuszczalny
allegiance – posłuszeństwo, wierność
allow – dopuszczać, zezwalać, (z negacją) nie znosić, nie dopuszczać, nie zważać
allowance – zasiłek, deputat, przydział, tolerowanie, dodatek
ally – sojusznik, aliant, połączyć, skoligacić, sprzymierzeniec
alongside – wzdłuż, obok, przy
alternate – następować kolejno, zmieniać kolejno, zmienny, kolejny, na przemian, przeciwnie
amateur – amator, dyletant
amendment (to constitution) – poprawka do konstytucji, poprawa, naprawa, poprawka
among – między, wśród, pomiędzy, pośród
amount – kwota, wynosić, równać się, ilość, liczba, suma
ancestor – przodek, antenat
ancestry – rodowód, pochodzenie, przodkowie, antenaci, ród
ancient time – czas starożytny
announce – ogłosić, zawiadomić, zapowiedzieć
anthem – hymn
anticipate – przewidywać, oczekiwać, wyprzedzić, uprzedzić, odgadnąć, przyspieszyć
antiquarian – antykwariusz, antykwarski
antitrinitarian – antytrynitarz
anxious – niespokojny, niepokojący, budzący obawy, pragnący, zaniepokojony, chętny, pożądamy
apart – oddzielnie, osobno, na boku, poza, oprócz, przeznaczyć, odłożyć, oddalone
ape – małpa, błaznować, małpować
apparently – widocznie, podobno, najwidoczniej, najwyraźniej, pozornie, na pozór
appear – pojawić się, ukazywać się, stanąć, wydawać, okazywać, wychodzić na jaw
applied – stosowany
apply – zastosować, złożyć wniosek, dotyczyć, przyłożyć, posmarować, zgłosić
appropriate – właściwy, odpowiedni, przywłaszczyć, przeznaczyć, poświęcić
appropriation – przeznaczenie, przywłaszczenie, kredyty
approve – zatwierdzić, pochwalać, okazać się, zaaprobować

approximately – w przybliżeniu, około
archaic – archaiczny
archbishop – arcybiskup
archer – łucznik
archivist – archiwista, archiwistka
armour – zbroja, pancerz, opancerzenie
armoured riders – jazda pancerna
arrival – przybycie, przyjazd, nadejście
arrow – strzała
arquebuse riders – arkebuzeria
as a matter of fact – właściwie, prawdę powiedziawszy, realnie myśląc
assassin – zabójca, morderca, skrytobójca
assassination – zamach, morderstwo, zamordowanie
associate – towarzysz, współnik, zrzeszać, dołączyć, połączyć, towarzyszący, współpracownik, kolega
assassinate – zamordować, dokonywać zamachu
assume – przypuszczać, objąć, przybierać, udawać, hojność, wziąć na siebie
attempt – próbować, próba
at the same time – w tym samym czasie
authoritative – autorytatywny, miarodajny, apodyktyczny
authority – władza, autorytet, powaga, rozkazywać, kierować, pełnomocnictwo, upoważnienie
auxiliary – pomocniczy, wspomagający
available – dostępny, osiągalny, do nabycia, do dyspozycji
avoid – unikać, stronić, uchylać się, unieważnić
awry – krzywo, opacznie, krzywy, opaczny
axe – topór, siekiera

B

bachelor – kawaler, kawalerski
back up – popierać kogoś, wspierać, posiłki
badge – symbol, znak, odznaka, numer
bagman – człowiek zajmujący się zbieraniem haraczy, rakieter, komiwojażer, włóczęga
balance – saldo, równowaga, waga, reszta, pozostałość, bilans handlowy, zważyć, saldować, wyrównywać, zgodzić się, wahać się
ban – zakazywać, zabronić, zakaz, zakaz publiczny, milczące potępienie, przekleństwo, wyjęcie spod prawa
banned – zabroniony, zakazany
banner – chorągiew, baner, sztandar, transparent, bandera

bannerman – chorąży
banqueting hall – sala bankietowa
baptize – ochrzcić
barrack – barak, koszary, wygwizdywać, wygwizdać
barn – stodoła, obora, stajnia
based on – oparty na
basic idea – podstawowy pomysł, zasadnicza idea
battle – bitwa, walka, bój, bojowy, polowy, liniowy, frontowy, walczyć
battle cruiser – krążownik
battle cry – hasło bojowe, bojowy okrzyk
battle of Norway – bitwa o Norwegię
battlefield – pole walki
battlement – blanka
battleship – okręt wojenny
beacon – latarnia morska, sygnał błyskowy, boja świetlna, świecić
beat – bić, tłuc, zbić, pobić, odnieść zwycięstwo, wytrzepać, prześcigać, dobijać się, lawirować
bedchamber – sypialnia
beg somebody's forgiveness – błagać kogoś o przebaczenie
begin forming – rozpocząć formowanie
beginning – początek, rozpoczęcie
behead – uciąć głowę, stracić kogoś
belong – przynależeć, należeć, odnosić się, pasować, odnieść
benefit – skorzystać, korzyść, pożytek, dobro, dobrodziejstwo, odnieść korzyść
besiege – oblec, oblegać
be that as it may – tak czy inaczej
betray – zdradzić, oszukać
better off families – zamożniejsze rodziny, lepiej sytuowane rodziny
Bill of Rights – Karta Praw
biological – biologiczny
bitter – gorzki, przykry, ostry, szczypiący, gorycz, gorzkie, przykrość, przeciwność
blind – ślepy, niewidomy, oślepić, zaślepić, roleta, żaluzja, zasłona okienna
block – zastawiać, blokować, zatarasować, zatkać, zatamować, blok (np. z kamienia), kloc, bryła, zator, korek
bloody – krwawy, pokrwawiony, cholerny, pokrwawić, zakrwawić, plamić krwią
blow up – wysadzać w powietrze, napompować, wylatywać w powietrze, podmuch wiatru, dęcie
blunder – gafa, błąd, pomyłka
boar – dzik, knur, odyniec
body – ciało, kolegium, grupa, gromada, grono, osoba, człowiek, ucieleśniać

bold – śmiały, odważny, gruby, tłusty, wyraźny, wyrazisty

bonfire – ognisko

border – granica, brzeg, skraj, kresy, obwódka, obrąbek, lamówka, szlaczek, graniczyć, sąsiadować, stykać się, oblamować, obramować, obszyć

border district – granica dzielnicy

border line – linia graniczna

bottom – dół, dno, spód, sprowadzać na dno, opierać argumenty, zgłębić, spoczywać na dnie

booty – łup, łupy

bout of illness – atak choroby

bow – łuk, ukłon, skinienie, kokarda, smyczek, dziób, kłaniać się, zgąć, przystawać, schylić, poddać, ukłonić się, skłonić, ugiąć

branch – gałąź, odnoga, oddział, filia, odgałęzić

brave – odważny, śmiały, dzielny, waleczny, postawny, wytworny

break away – zerwać się, oderwać się, odłamywać, uciekać, wyzwolić się, odłączyć się

break off – przerwać, oderwać się, przestać mówić, zerwać, przerwać robienie czegoś

break open – wyłamać

break out –wybuchnąć (*of war*), wzniecać

break up – zerwać, rozdrobnić, rozproszyć, rozpędzić, rozpaść, rozejść

brick – cegła, blok, klocek, kostka, ceglany

bridge construction – budowa mostu

brief – zwięzły, krótki, krótkotrwały

bring back – sprowadzić, przywieźć, odnieść, przynieść, przypomnieć

broadly – szeroko, zasadniczo, najogólniej

bullet – pocisk, kula

burgrave – burgrabia

burn somebody at the stake – spalić kogoś na stosie

bury – pochować, pogrzebać

butcher – rzeźnik, masarz, oprawca, morderca, zarzynać, wyrzynać, mordować, dokonywać rzezi

C

cabbage – kapusta

campaign – kampania, prowadzić kampanię

cannon – działo, armata, wydrążenie, karambol, zderzyć się, wpaść

capability – zdolność, zdatność, wydajność, potencjał

capital – kapitał, fundusze, środki, wersalik, wielka litera, duża litera, majuskuła, stolica, kapitel, główny

captivate – urzekać, zniewolić, zauroczyć

captive – jeniec, niewolnik, więzień, pojmany, schwytany, na uwięzi, ujęty, oczarowany, zniewolony
capture – zdobyć, złapać, pojmać, zdobyć, łup
caravan trade – karawana handlowa
cargo – ładunek
Carpation Rifle Brigade – Brygada Strzelców Karpackich
carpenter – stolarz, cieśla
carry – nieść, nosić, przenosić
carry something or somebody off – uprowadzić, ukraść, poradzić sobie z czymś
carve – rzeźbić, pokrajać, pociąć, wycyzelować
castellan – kasztelan
castle – zamek
casualty – ofiara, nieszczęście, wypadek
cause – przyczyna, powód, podstawa, sprawa sądowa, proces, powodować, wywoływać, sprawić
cavalier – kawalerzysta, kawaler, jeździec, dżentelmen, rojalista, nonszalancki, niefrasobliwy
cavalry – kawaleria
cavalry captain – rotmistrz
cease – przestać, przerwać, wstrzymać, skończyć
ceasefire – zawieszenie broni
celebrate – świętować, celebrować, obchodzić
certain – pewny, ustalony, niezawodny
certainly – na pewno, owszem, niezawodnie, bezwarunkowo, bezwzględnie
chain mail – kolczuga
challenge – wyzwanie, wezwanie, apel, sprowokowanie, wyzwać, wezwać, wzywać, sprowokować, zakwestionować
chamber – komnata, pokój, sala, izba
chamber of deputies – izba deputowanych
chamberlain – szambelan, podkomorzy
chancellor – kanclerz
chancery – kancelaria, archiwum, chwyt zapaśniczy, Wydział Kanclerski, sąd słuszności
change over – zmienić, zmieniać, zluzować
charge – opłata, naładować, ładunek, koszt, należność, polecenie, pouczenie, obowiązek, odpowiedzialność, opieka, szarża, atak
check – kontrola, zaszachować, trzymać w szachu, zatrzymywać, zahamować, powstrzymać, skontrolować, sprawdzić, szach(szachy), opór, powstrzymanie, przeszkoda, kontrola, sprawdzenie, numer
check and balance – kontrola i równowaga

chest – skrzynia, kufer, klatka piersiowa

chief – szef, dyrektor, wódz, głowa, główny, naczelny, nadrzędny, głównie, szczególnie, zwłaszcza, przede wszystkim, w pierwszym rzędzie

chieftain – wódz, herszt

chimerical – chimeryczny, urojony, złudny

chimney – komin

chivalry – rycerstwo, rycerskość, galanteria

chop – kroić, posiekać, rąbać, ścięcie, odcięcie, odrąbanie, płat, kotlet, zraz

chronicle – kronika, pisać kronikę, notować, prowadzić kronikę

circumcision – obrzezanie

circumstance – okoliczność, warunek

circumstantial – okolicznościowy, przypadkowy, uboczny, szczegółowy, drobiazgowy

citizen – obywatel, mieszczanin

civil war – wojna domowa

civilian – cywil, obywatel, cywilny, obywatelski

claim – twierdzić, zażądać, rościć sobie prawo, przypisywać, pretensja, reklamacja, zażalenie, skarga

claims – roszczenia

clan badge – symbol klanowy

clean up – zrobić porządek, gruntowne oczyszczenie, sprzątanie

clergy – kler, duchowieństwo, duchowni

club – zdzielić, zrzeszać się, łączyć siły, zaatakować, maczugowaty, przyczyniać się, przyczynić, zrzucać się, pałować, tworzyć wspólną kasę, klub, nocny klub, klub sportowy, kij, pałka, maczuga, kij golfowy, trefl, koło, kółko, stronnictwo polityczne, frakcja polityczna

coast – wybrzeże, brzeg morza, płynąć wzdłuż wybrzeża

cobble – brukować, brukowiec

cocoa – kakao

coffin – trumna

cogently – przekonująco

collapse – zawalić się, upadek, runięcie, krach, zapaść, załamanie nerwowe, runąć

colleague – kolega, współpracownik

collect – zbierać, zgromadzić, kolekcjonować, wnieść, wnioskować, zainkasować

collude – zmawiać się, będący w zмовie

colonel – pułkownik

command – nakazać, rozkazać, dowodzić, panować,

commander – dowódca, komendant, kapitan, hetman

commemorating – upamiętniający

commerce – handel

commit – przyznawać, zobowiązać, popełnić
commodity – towar, towarowy, artykuł pierwszej potrzeby
common – wspólny, ogólny, powszechny
commonwealth – państwo federacja, Rzeczpospolita Obojga Narodów, wspólnota, związek państw
communique – komunikat
community – wspólnota, społeczność, środowisko, społeczeństwo
comply – zastosować się, stosować się, spełniać
composed – złożony, spokojny, opanowany
composer – kompozytor, autor
compound – związek, połączenie, mieszać, złożyć, skombinować, zawrzeć, załatwić
comprising – zawierający
compulsory – obowiązkowy, przymusowy
conceivable – wyobrażalny
conclude – zawrzeć, zakończyć, doprowadzić do końca, wywnioskować, postanowić
conclusive – rozstrzygający, decydujący, ostateczny
conduct – prowadzić, kierować, dowodzić, przewodzić
conduct reform – przeprowadzić reformy
confederate – sprzymierzeniec, sprzymierzony, zjednoczyć, spiskować, knuć
confederate secret service – tajna służba konfederatów
confederation – konfederacja
confession – spowiedź, przyznanie, wyznanie, religia
confident – pewny, powiernik, zaufany, ufny, przeświadczony, pewny siebie, śmiały
Congress Kingdom – Królestwo Kongresowe
conquer – podbić, zdobyć, przezwyciężyć
conqueror – zdobywca
considerable – znaczący, znaczny, poważny, spory
considered – ceniony, szanowany, przemyślany
consist – polegać na, składać się
consistency – konsystencja, gęstość, zwartość, konsekwencja, logiczność, spójność
consolation – pociecha, pocieszenie
consolidation – umocnienie, wzmocnienie, skonsolidowanie, zjednoczenie
consort – małżonek, małżonka, współmałżonek, łączyć się, połączyć się, nadawać się
conspicuous – wyraźny, rzucający się w oczy, widoczny, okazały
conspiracy – spisek, konspiracja
Constitution of Polish Republic – Konstytucja Polski
construct – budować, konstruować, rysować
consume – jeść, konsumować, spożywać, zużyć, strawić
contain – zawierać, mieścić, obejmować, zapanować
contend – walczyć, twierdzić, rywalizować, spierać się, współzawodniczyć

contest – konkurs, turniej, walka, zapasy, spór, debata, spierać się, współzawodniczyć
contribute – dołożyć, dokładać, wspomóc, przyczynić, wnieść
convulsion – konwulsja, drgawka, wstrząs
coordination – koordynować, koordynacja
copper – miedź, miedziak, kociół, policjant, glina
copper stone – ruda miedzi
corn – kukurydza
corps – korpus, oddział
correct – poprawny, poprawić, skorygować, naprawić, skarcić, ukarać
correlate – korelować, zestawić, być współzależnym
correspond – korespondować, odpowiadać, zgadzać się
Cossack – Kozak
count – hrabia, liczyć się, porachować, obliczyć, policzyć, rachunek, obliczenie, przestępstwo
countryside – wieś, okolica, krajobraz
country-wide – ogólnokrajowy
county troops – wojska powiatowe
coup – przewrót, wspańiały czyn, mistrzowskie posunięcie
course – danie, bieg, seria, bieżnia, teren, kolej rzeczy, przebieg, krążyć, płynąć
court – dwór, sąd
courtyard – dziedziniec, podwórze
cover – pokryć, przykryć, nakryć, okryć, okrycie, przykrycie, narzuta, pokrowiec, osłona, pokrywka, wieko, okładka, schronienie, ukrycie
craft – rzemiosło, cech, rękodzieło, sztuka, kunszt, fach, zawód, umiejętność, samolot, statek, chytrość, przebiegłość zagroda, ogrodzone pole
creature – stworzenie, istota, stwór, kreatura
credential – kwalifikacja, referencja, list uwierzytelniający
credible – wiarygodny
credulous – łatwowierny, naiwny
criticism – krytyka, krytycyzm
cross – zaznaczyć, przekroczyć, krzyż, utrapienie, krzyżówka, mieszaniec, poprzeczny, przecinający, przeciwny
crossbow – kusza
crowded – zatłoczony, przepełniony
crown – korona, władza królewska, wieniec
crowned – ukoronowany, uwieńczony
cruel – okrutny, srogi
crumbled – kruszony, rozkruszony
crumpled – wgnieciony

crusade – wyprawa krzyżowa, krucjata, wojna krzyżowa
crusader – krzyżowiec
crushing – miażdżący, druzgocący
culminate – kończyć się, zakończyć się, kulminować, uwieńczyć
cup-bearer – podczaszy, służący
curator – kustosz, opiekun
currency – waluta, obieg, ruch
custom – zwyczaj, obyczaj, nawyk

D

dacha – dacza
damaging – katastrofalny, szkodliwy, niszczący
date – data, randka, daktyl, umówione spotkanie
dawn – świt, zaświtać, brzask, jutrenka
deal – handlować, rozdzielić, rozdawać, ilość, niemało, rozdanie
death bed – łóżko śmierci
death sentence/penalty – wyrok śmierci
death warrant – nakaz wykonania kary śmierci
decide – decydować, rozstrzygnąć
declare – deklarować, ogłosić, oznajmiać, powiedzieć, oświadczyć, stwierdzić
decomposition – rozłożenie (rozkład)
decorative – ozdobny, dekoracyjny
deep – głęboki, wnikliwy, pochłonięty, niezrozumiały, nałogowy, zapadnięty, poważny, tubalny, chytry, bez umiaru, głębia, czerń, ocean
deer – jeleń, sarna, łos, renifer
defeat – pokonać, pobić, klęska, niepowodzenie, anulowanie, unieważnienie
defence – obrona, odparcie, pozwany
defence of France – obrona Francji
defy – kontestować, urągać, przeciwstawiać się
delirium – majaczenie, bredzenie
demand – domagać się, żądać
demolition – wyburzenie, rozbiórka, zburzenie
departed – zmarły, bezpowrotnie miniony
departure – wyjazd, odjazd, odejście, odlot, ustąpienie, odstępstwo, zwrot, zgon
depict – przedstawiać, opisywać, namalować, dać obraz
deposition – zeznanie, usunięcie ze stanowiska
deputy – poseł, delegat, wysłannik
deputy judge – podsędek, urzędnik sądu dworskiego
derivation – pochodzenie
derive – pochodzić, czerpać, wywodzić, wyprowadzić

- descend* – zstąpić, zejść, spaść
descendant – potomek
descent – zejście, opadanie, pochodzenie, pochyłość
desert – pustynia, zasługa, opuścić, porzucić, zdezerterować
deserve – zasłużyć
designed – przeznaczony, zaprojektowany
despair – rozpacz, zwątpienie, rozpaczać, stracić nadzieję
despite – mimo, na przekór, przekora, złość
determine – ustalać, określać, zdecydować, rozstrzygnąć
devastate – niszczyć, pustoszyć, zdewastować
devastated – zdewastowany, zdruzgotany
develop – rozwijać, nabawić się
dictator – dyktator
dictatorship – dyktatura
diet – dieta poselska, sejm, wyżywienie, wikt
dietine – sejmik
direct – skierować, kierować, bezpośredni, prosty, szczery, otwarty
disaster – klęska, katastrofa
discussion – dyskusja, debata, roztrząsany, omawiany
disease – choroba, dolegliwość
disloyal – nielojalny
dispose – wyrzucić
dispute – spór, zatarg, spierać się, dyskutować, zakwestionować, przeczyć
disregard – ignorować, poniewierka, zlekceważyć, pominąć, zignorować
dissenting vote – głos sprzeciwu
distant land – daleki kraj
distinct – dystynkcja, wyodrębnić, różny, odmienny, wyraźny, jasny, oddzielny
distinctive – charakterystyczny, wyróżniający
district – dzielnica, okręg, obwód, rejon, okolica
disturb – przeszkadzać, niepokoić, naruszać
disturbing – niepokojący
diversity – różnorodność, różnaitość, urozmaicenie
divide – podzielić, rozdzielić
documentation – dokumentacja
domestic – służący, awantura rodzinna, wyroby krajowe, domownik, pomoc domowa, domowy, krajowy, wewnętrzny, rodzinny, domatorski
dominant – dominujący, główny, panujący
doomed – z góry skazany na zagładę, potępiony
double-cross – przechytrzyć, dwuramienny krzyż
doubt – wątpienie, wątpliwość, wątpić, powątpiewanie, niedowierzanie

downfall – upadek, ruina, klęska

dozen – tuzin

drag – ciągnąć, wlec, włóka, sanie, powóz czterokonny, hamulec łańcuchowy, zawada, opór

dragon – dragon, prześladować, tyranizować

draw-bridge – most zwodzony

drawer – szuflada, rysownik, rysownicza, kreślarz, kalesony, majtki

drawn – narysowany

drop – upuszczać, kropla, kropelka, łyk, kieliszek

drug – lek, narkotyk, narkotyzować

due – składka, należność, opłata, płatny

duke – książę

dukedom – księstwo

dungeon – loch

during – podczas, w trakcie, przez, za

dusk – zmrok, zmierzch, półmrok

duty – obowiązek, cło, opłata celna, podatek, szacunek, powinność, służba, warta, dyżur, warunki pracy, wydajność nominalna

dwell in – mieszkać w

dyke – tama

E

earl – hrabia, lord

eastern – wschodni, człowiek wschodu, prawosławny

elder – starszy, starosta

elected deputies – wybrani posłowie

election – wybory, wybór

elevated – podniosły

elicit – wzbudzić, wywołać, wyzwać, ujawnić

emaciated – wychudzony, wycieńczony

emanate – emanować, wydobywać

emblem – godło, emblemat, symbol

embrace – objąć, uścisnąć, wziąć w objęcia, objęcie, uścisk

embroidery – haft, hafciarstwo, wyszywanie, upiększanie

emerge – pojawić się, wynurzyć się, wyjść na jaw, wyłonić się

emissary – emisariusz, emisariuszka, wysłaniec, wysłanniczka, wypust, wypustka

emperor – cesarz, imperator

emphasis – nacisk, uwydatnienie, emfaza

empire – imperium, cesarstwo, empiryczny, empiryk, szarlatan

enclosure – załącznik, ogrodzenie, klauzura, miejsce ogrodzone

encourage – namówić, zachęcić, ośmielić, popierać, pobudzić, dodawać odwagi
endow – fundować, wyposażać, obdarzyć
enforce – wyegzekwować, narzucić, zmuszać, zmusić do przestrzegania
enjoy – cieszyć się, dobrze się bawić, przyjemnie spędzać czas
enjoyment – radość, przyjemność, korzystanie, uciecha
enlist – werbować, rekrutować, zjednywać, wstąpić do wojska
ensign – chorągiew, sztandar, flaga, bandera, oznaka władzy, insygnia, chorągwy
enslave – zniewolić, uczynić niewolnikiem
enter – wejść, wstąpić, wpisać, wnieść np. skargę
enthronement – osadzenie na tronie, intronizacja
entire – cały, całkowity, kompletny
entitled – uprawniony, upoważniony, zatytułowany
entrance – wejście, wstęp, wjazd, wprowadzić w trans, zachwycać
entrant – uczestnik, kandydat
entry – wstęp, zapis, wpis, wjazd, wkroczenie, wejście, wchód, wlot, chodnik, pozycja, artykuł, hasło, lista
equal – równy, jednakowy, jednaki
equivalent – równowartość, równoznaczny, równoważny, ekwiwalent
era – era
establish – ustanawiać, założyć, wprowadzić, ustalać, dowieść, zakładać
established – założony, ustalony, panujący, o ustalonej pozycji, ustanowiony, przyjęty, o dobrej reputacji
estate – stan, posiadłość ziemską, dobra, mienie, majątek
euphemism – eufemizm
eve – przeddzień, wigilia
event – wydarzenie, wypadek, przypadek, punkt np. programu, konkurencja
evidence – dowód
evolve – rozwijać, rozwinąć, rozwinąć się, wypracować, wypracowywać, układać, ułożyć, opracowywać, opracować, przechodzić ewolucję, przejść ewolucję
equestrian – jeździec konny, konny, hipiczny, jeździecki
excavate – wykopać, wydrążyć
excavation – wykopalisko, kopanie, wykopywanie, wydrążenie
excessive violence – nadmierna przemoc, eskalacja przemocy
excluded – wykluczony
excommunication – ekskomunika, klątwa kościelna
execute – stracić, wykonać, dokonywać
executioners block – pieniek do egzekucji
executive branch – władza wykonawcza
exhaustive – wyczerpujący, dogłębny, gruntowny, pełny, drobiazgowy
exhume – wykopać, ekshumować

exile – wygnanie, wygnaniec, emigracja, skazywać na wygnanie, zesłać
exist – istnieć, egzystować, żyć
expected – przewidywany
expedite – ułatwić, przyspieszyć, usprawnić, szybko załatwić
expel – wypędzić, wygonić, wydalić
explanation – wyjaśnienie, objaśnienie, wytłumaczenie
exploit – wykorzystać, wycisnąć, wyczyn
explorer – odkrywca, badacz
express – wyrażać, wypowiedzieć, wycisnąć, wytłoczyć, wierny, dokładny, wyraźny, kategori-
czny, pośpieszny, ekspres, wysłać coś ekspresem
expressly – specjalnie, wyraźnie, kategori-
extract – ekstrakt, wyciąg, wyjątek, wyrwać, wydostać, wydobyć, wyciągnąć

F

fabulous – legendarny, bajeczny, fantastyczny
face – stawić czoła, twarz, oblicze, czołowa strona, powierzchnia, śmiałość, czelność, przód
factory worker – pracownik fabryki
factual – rzeczywisty, oparty na faktach
failure – niepowodzenie, awaria, brak, zaniedbanie, defekt, uszkodzenie, niewydolność, bankructwo, oblanie egzaminu
fair trial – uczciwa próba
faithful – wierny, oddany, dokładny, skrupulatny
fall – upadek, zmierzch, zwalenie, zawał, zapadnięcie, wodospad, schyłek, spadek, obniżka, nachylenie, pochyłość, spaść, upaść, przewrócić się
Fall of France – Upadek Francji
fame – sława, rozgłos, fama
famous event – słynne wydarzenie
far east – daleki wschód
farm estate – posiadłość wiejska
fastener – łącznik, zamknięcie, spinacz, spinka, zatrzask, zasuwa, klamra
favourable – korzystny, życzliwy, łaskawy, pomyślny, sprzyjający
fear – obawiać się, strach, obawa
feast – uczta, święto, uroczystość, biesiada, ucztować, biesiadować, poczęstować, podejmować
feature – cecha, rysy twarzy, cechować, znamionować, opisywać, przedstawić, odegrać
fellow – towarzysz, kolega, członek, człowiek, jegomość
fence – płot, parkan, ogrodzenie, szermierka, ochronić
fertile – płodny, żyzny, urodzajny

feudal levy – pospolite ruszenie

fever – gorączka, febra, gorączkować

few – niewiele, kilka, mało, nielicznie, mniejszość

fierce – zażarty, zjadły, niepohamowany, gwałtowny

fig – figa

fight – walczyć, bić się, walka, bój, bijatyka, duch bojowy, chęć zwycięstwa

figure – wyobrazić, zgadzać się, figurować, występować, kształtować, tworzyć, pomyśleć, dojść do wniosku, cyfra, liczba, kwota, cena, postać, osoba, persona, figura, kształt, bryła, budowa, sylwetka, wizerunek, posąg, figuracja, rysunek, rycina, ilustracja, wykres, obraz

figurehead – symbol na dziobie statku (aflaston, galion), figurant, galleon, marionetka

filthy – brudny, plugawy, sprośny

findings – ustalenia

fire-arm – broń palna

fired – wywalony, wyrzucony

First Russian Revolution – Pierwsza Rewolucja Rosyjska

flavour – zaprawiać, doprawiać, smak, posmak, zapach

flee – uciekać, unikać

fleet – flota, flotylla, marynarka wojenna, szybki, rączy, chyży

flint – krzemień, krzesiwo

flow – płynąć, przepływać, trysnąć, wypływać, spływać, krążyć, dopływ, strumień, przypływ, wylew, napływ

fluke – łapa, grot strzały lub lancy, szczęśliwy traf, szczęście

fly – lecieć, polecieć, pofrunąć, mucha, muszka, cwany, sprytny

fodder – pasza, strawa, karmić bydło

follow – iść za kimś, naśladować, być następcą, zastosować się, podążać

follower – stronnik, stronniczka, zwolennik, zwolenniczka

following – następny, następujący, stronnicy, zwolennicy

following period – następujący okres

font – chrzcielnica

force – wymuszać, siła, moc

forces – siły, wojska

foreign – obcy, zagraniczny, obcokrajowy, cudzoziemski

foreign policy – polityka zagraniczna

foreman – przewodniczący ławy, starszy przysięgły, majster, brygadzysta, sztygar

forerunner – prekursor, zwiastun

forge – wykuć, kuźnia, piec hutniczy, sfalszować, zmyślić

forgiveness – przebaczenie, darowanie, wybaczenie

form – tworzyć, formować, ukształtować, zorganizować, utworzyć, kształt, postać, konwenanse, formularz, druk, forma, nastrój, usposobienie, klasa, ławka, legowisko
formal expulsion – formalne usunięcie
former grandmaster – były wielki mistrz
former region – były region
former territory – dawne terytorium
fortified town – ufortyfikowane miasto
fortress – forteca, twierdza
foster – sprzyjać, przebrany, wychowywać, wykarmić, żywić, wypieścić
foster mother – opiekunka, mamka, bona
foul play – faulowanie, nieczysta gra
foundation – fundacja, podłoże, fundament, podwalina, założenie, utworzenie, ufundowanie
founder – założyciel, założycielka, fundator
founding – odlewanie, podrzutek, znajda
foundry – odlewnia, huta, ludwisarnia
fragmentation – podział
frequently – często
from now on – od teraz
from the beginning – od początku
frontier – granica
frontispiece – fronton
frugal – oszczędny
full of trials – pełny prób
fundamental unit – podstawowa jednostka
funding – finansowanie
fur – futro, sierść, nalot, osad
furnace – piec hutniczy, palenisko
furthermore – ponadto, co więcej

G

game-keeper – łowczy, leśniczy, gajowy
garrison – obsadzać, obsadzić wojskiem, rozmieszczać, rozmieścić oddziały, garnizon
gathered – zgromadzony
gathering – zebranie, konwent, zbór, ropyń, wrzód
gaudy – jaskrawy, krzykliwy, barwny, uroczysty obchód
gauntlet – rękawica, ulegać surowej krytyce
generous – hojny, szczodry, wspaniałomyślny, wielkoduszny, suty, obfity, bogaty, żyzny

general – generał, ogólny, główny, generalny
genuine – autentyczny, prawdziwy, rasowy, czystej rasy, szczery, naturalny, bezpretensjonalny
get of – pozbyć się, zsiąść, wysiąść, poradzić sobie, zdejmować
give away – oddać, rozdać, zdradzić, skompromitować
glance – rzucić okiem, spojrzeć, spojrzenie, odbicie, błysk, połysk
glassware – szklane wyroby
glimpse – ujrzeć w przelocie, mignąć, przelotne spojrzenie
goods – towary
graceful – wdzięczny, pełen wdzięku
grain – zboże, ziarno, ziarnować, granulować
Grand Duchy of Lithuania – Wielkie Księstwo Litewskie
gratify – spełnić, ucieszyć, zadowolić, zaspokoić, wynagrodzić
gratifying – zadowalający, przyjemny, zachęcający
grave – grób, mogiła, wyryć, poważny, uroczysty, doniosły
grease – tłuszcz, smar, maź, smarować
greasy – tłusty, mazisty
great delicacy – wielki przysmak
greatly – wielce, znacznie, w wielkiej mierze, w znacznym stopniu
grimy – brudny, usmolony
grotesque – groteska, farsa, groteskowy
ground – teren, ziemia, grunt, plac, dno np. morza, tło, podstawa, przyczyna, podłoże, osiąść na mieliźnie, zagruntować
grubby – robaczywy, brudny, niechlujny
grudge – żal, uraza, żałować
guarantee – gwarantować, poręczyciel, ubezpieczyć
guard – strażnik, ochroniarz, stróż, wartownik, straż przyboczna, ochrona, osłona, zabezpieczenie, uchronić, upilnować, zabezpieczyć
guerilla – partyzantka, partyzant
guest – gość, sublokator
guidance – kierowanie, kierownictwo, informacja, poradnictwo

H

handle – obchodzić się, dotykać, badać palcami, manipulować, posługiwać się, obsługiwać, rączka, uchwyt, trzonek, stylisko, kij, klamka, gałka, korbka, atut, punkt, zaczepienie, powód
hanging – egzekucja przez powieszenie, zawieszanie, naklejanie, wieszanie, kotary, obicia, portiery, firanki
hardly – zaledwie, ledwo, surowo, srogo, z trudem
head of state – głowa państwa

head was cut off – głowa została ucięta
heal – wyleczyć, goić
health – zdrowie
heartland – ziemia ojczysta, centrum, bastion
heathen – poganin, pogański
heathenish – pogański, barbarzyński
hedge – żywopłot, płot, ogrodzenie, szpaler, ogrodzić, zachować rezerwę
heir – dziedzic, spadkobierca, następca
heir of the throne – następca tronu
heraldry – heraldyka
herb – zioło
herd – pastuch, stado, tłum, pospólstwo
hereditary – dziedziczny
heritage – spuścizna, dziedzictwo
herold – herold
heyday – szczyt, rozkwit, pełnia
hidden – ukryty
hide – ukrywać się, chować, zasłaniać, zakrywać, kryjówka, skóra, schowek, stanowisko
high state officer – wysoki urzędnik państwowy
higher chamber – izba wyższa
Highlander – góral szkocki
highlight – uwydatniać, ważny moment
historian – historyk
historic event – wiekopomne, historyczne wydarzenie
historical – historyczny
hold – odbywać się, trzymać, uchwyt, chwyt, trzymanie, punkt oparcia, ładownia
homeland – ojczyna, kraj rodzinny, macierz
homogeneous – jednorodny, homogeniczny
honesty – uczciwość, prawość, szczerłość, miesięcznica
honorary rank – ranga honorowa
hood – przykrywać, zasłaniać, nakrywać kapturem, kaptur, buda, nakrycie, daszek, maska, osłona
hop out – doskoczyć
horse drawn – konny np. pojazd
horseman – jeździec
hound – tropić, napastować, ogar, pies myśliwski
Hundred Years' War – Wojna Stuletnia
hunter – myśliwy, łowca
hunterman – łowczy, myśliwy, tropiciel

hunting – polowanie, kołysanie, wahliwość, myśliwski, łowiecki

hussar – huzar, husarz

I

identical – identyczny

ill fate – chory los

ill health – złego stanu zdrowia

illegible – nieczytelny

illegitimate – nieślubny, nieprawny, bezprawny, nielegalny, bezzasadny, bezpodstawny

illiterate – analfabeta, niepiśmienny

illumination – iluminacja, oświetlenie, oświecenie, wyjaśnienie

imaginable – wyobrażalny

immoral – niemoralny, nieetyczny, rozpustny

immortal – nieśmiertelny, wiekopomny

impact – uderzać, wbijać, uderzenie, wstrząs, zderzenie, wpływ, działanie

implausibility – nieprawdopodobne

import – importować, znaczyć, znaczenie, ważność, treść, doniosłość, import, przywóz

in all this cases – we wszystkich przypadkach

in any case – w każdym przypadku

incompetence – niekompetencja, niewłaściwość, nieumiejętność, nieudolność

incorporation – włączenie

increase – wzrastać, powiększać, wzmóc, przyspieszyć, przyrost, wzrost, powiększenie, podwyżka

independence – niepodległość

independent – niezależny, niepodległy, autonomiczny

independent Poland – niepodległa Polska

indicate – wskazać, oznaczać, pokazać

individual – pojedynczy, indywidualny, odrębny, osobnik, jednostka

induce – kusić, skłonić, nakłonić, spowodować, indukować

Industrial Revolution – Rewolucja Przemysłowa

industry – przemysł, pilność, pracowitość

inedible – niejadalny

inefficient – niewydolny, nieudolny, niedołężny, nieskuteczny, nieefektywny, nieudany

in fact – w rzeczywistości

infantry – piechota

infantryman – piechur, żołnierz, żołdak

infatuate – rozkochać, rozkochiwać, durzyć, zaślepić, wzbudzać namiętność

infertile – bezpłodny, niepłodny, nieurodzajny
influence – wpływ, oddziaływanie, indukcja, wpływać na kogoś
inhabited – zasiedlony
inheritance – dziedzictwo, spadek
initial – początkowy, pierwotny, wstępny, inicjał, parafować, podpisywać
injury – szkoda, krzywda, skaleczenie, zranienie, rana, uszkodzenie, defekt
ink – atrament, tusz, farba drukarska, inkaust, poplamić atramentem, powlec farbą drukarską
in other words – innymi słowy
inquisition – inkwizycja, przesłuchanie
inquisitor – sędzia śledczy, inkwizytor
inscrutable – niezbadany, tajemniczy, nieprzenikniony
in spite of – mimo iż, pomimo
institution – instytucja, zakład, wprowadzenie, ustanowienie, założenie, zwyczaj
intend – przeznaczyć, zamierzać, rozumieć
interregnum – bezkrólewie
interval – przerwa, odstęp, antrakt, interwał
in the same way – tą samą drogą
in this context – w tym kontekście
introduce – wprowadzić, przedstawiać, zaprowadzić, przedłożyć, poruszyć, zaznajomić
invade – okupować, najechać, wtargnąć
invader – najeźdźca
invasion – inwazja, wtargnięcie, najazd, zamach
invention – wynalazek, wymysł, wynalazczość
inventor – wynalazca
inventory – inwentarz, inwentaryzować, wciągnąć do inwentarza
investigate – zbadać, dociekać, prowadzić dochodzenie
investigation – badanie, śledztwo, dochodzenie
invincible – niezwyciężony, niepokonany
inviolable – nietykalny, nienaruszalny
invoke – powołać się, wezwać, przywołać, odwoływać się
irrefutable – niezbity, niepodważalny, nieodparty
issue – wynik, numer, sprawa, kwestia, rezultat, ujście, odpływ, rozwiązanie, potomstwo, emisja, nakład, wydanie, wyjść, wychodzić, uchodzić, wypłynąć, wyciec, ukazać się, emitować, wydać
issued – wydany, wystawiony
issuing – wydawanie, emitowanie

J

janissaries – janczarowie

January Rising – Powstanie Styczniowe

jester – błazen, żartowniś, kpiarz

jewel – klejnot

join – dołączyć, połączyć, spoić, związać, zbić ze sobą, wrócić do towarzystwa, połączenie, spojenie

joiner – stolarz

journeyman – czeladnik

joust – potykać się, ścierać się konno, zetrzeć się konno

judge – sędzia, juror, jurorka, znawca, znawczyni, ekspert, ekspertka, osądzać, posądzić, osądzić, posądzać, wydawać sąd, wydać sąd, przesądzać, przesądzić, szacować, oszacować, określać, określić, uznawać, uznać, wnioskować o, wywnioskować o, wydawać opinię, wydać opinię

K

keep – przestrzegać, zastosować, spełniać, dotrzymać, obchodzić, uchronić, pisać, zostawać, utrzymywać się, wieża warowna, utrzymanie, jedzenie, wikt

key condition – kluczowy warunek

key event – kluczowe wydarzenie

kindness – uprzejmość, życzliwość, dobroć, przysługa

king – król

king forces – siły królewskie

king's butler – cześnik

knave – szelma, łotr, kanalia, walet

kneel – klękać

knight – rycerz, kawaler, nobilitować

knight-hood – rycerstwo, stan rycerski, tytuł rycerski

knit – dziergać, robić na drutach, dziać, ściągnąć np. brwi, połączyć, związać, spoić

knowingly – świadomie, umyślnie, chytrze

L

labour dues – pańszczyzna

labourer – pracownik

labourite – labourzysta

lack of support – brak wsparcia

ladies in waiting – damy dworu

lance – lanca, kopia, pika, przebijać lancą, przeciąć

land area – powierzchnia działki

landed – ziemski, lądowy

landscape – pejzaż, krajobraz

lan's expedition – wyprawa łanowa

largely – w dużej mierze, w znacznym stopniu, suto, hojnie

last – trwać, przetrwać, utrzymywać, długo służyć, ostatni, po raz ostatni, po wszystkich, ładunek, cargo, kopyto szewskie

latinize – latynizować

launch – odpalić, startować, ciskać, zadać, spuścić na wodę, wypuścić minę, rozpocząć atak, uruchomić coś, szalupa, łódź motorowa

lead – prowadzić, doprowadzić, pokierować, dowodzić, wskazać drogę, sprowadzić, namówić, dyrygować, wieść, być przewodnikiem, przewodzić, kierownictwo, przewodnictwo, przykład, wskazówka, zagranie, doprowadzenie, smycz, postronek, żyła, pokład, przewaga, ołów, pokryć ołowiem

leader – przywódca, prowadzący, przewodnik, wódz, lider, koncertmistrz, pierwszy skrzypek

leave out – pominąć, opuścić

left wing – lewo skrzydłowy, lewicowy, lewe skrzydło

legislative – legislatywa, ustawodawczy, prawodawczy

legislative branch – władza ustawodawcza

length – długość, trwanie, sztuka np. materiału, kawałek

liberation – wyzwolenie, uwolnienie, oswobodzenie

liberty – wolność, swoboda

Library of Congress – Biblioteka Kongresu

lieutenant – porucznik

light – światło, oświetlenie, świetlny, zapalić, oświetlić, rozjaśnić, świecić, jasny, lekki, mało ważny, błahy

likely – prawdopodobnie, prawdopodobny, możliwy, odpowiedni, obiecujący, najpewniej

likewise – podobnie, również, także, ponadto, a do tego

linchpin – oś, podstawa, podpora, zatyczka, zawlecзка

linked – powiązany

liquidation – likwidacja, zlikwidowanie

literally – dosłownie

Livonia – Inflanty

local assembly – zebranie lokalne

lock in – zamknąć, wziąć pod klucz

loom – krosno, warsztat tkacki, wynurzyć się, ukazywać się, zagrażać, grozić

loot – łup, rabować, rozgrabić, splądrowanie, złupienie, splądrować

lordship – dobra ziemskie, władanie

lower court – sąd niższy

lower estate – stan niższy

Lublin Comitee (Polish Comitee of National Liberation) – Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego

lumberman – drwal

lumber-mill – tartak

luxuries – artykuły luksusowe

M

mace – buława, maczuga

machine-gun – pistolet maszynowy

magnificent – wspaniały, świetny

main point – główny punkt

mainly – głównie

make blanket – zrobić koc

make out – rozpoznać, wypisać, sporządzić, uzasadniać, wywnioskować, rozpoznać, rozróżnić, udać

malkontent – malkontent, niezadowolony

manage – gospodarować, zaradzić, zarządzać, pokierować, opanować, poskromić, poradzić sobie

manner – maniera, sposób, zwyczaj, obyczaje, postawa, ułożenie, sposób bycia, wychowanie

manor – dwór, rezydencja

mansion – posiadłość, dwór, rezydencja

manufactory – fabryka, wytwórnia

manufacturer – manufakturzysta, fabrykant, producent

manumit – wyzwalać niewolnika

manuscript – rękopis, manuskrypt, odręczny, w rękopisie

map point – punkt na mapie

march – marchia, pogranicze, maszerować, defilować, marsz, maszerowanie

margrave – margrabia

mark – znak, cel, dowód, stopień, ocena, wyróżnienie, oznaczyć, ostemplować, poznać, ocenić, wyznaczać, uwydatnić, cechować, znaczyć

market – targ, rynek, targowisko, zrobić zakupy, sprzedać na targu

marquis, marquess – markiz, margrabia

marriage – ślub, małżeństwo, połączenie, skojarzenie, mariaż np. królewski

marshal – marszałek, mistrz ceremonii, urzędnik szeryfa, uprządkować, uszykować, uroczystość wprowadzić, przetaczać np. wagony

martial law – stan wojenny

mass – masa, zgromadzić, msza

mass levy – pospolite ruszenie

mastermind – kierować z ukrycia, sterować, zaplanować

measure – mierzyć, miara, przyrząd mierniczy, centymetr, menzurka, stopień, zmierzyć, odmierzyć, oszacować, ocenić
measurement expedition – wyprawa pomiarowa
medieval – średniowieczny
member – członek, człon
member of parliament – członek parlamentu
memorial stone – kamień upamiętniający
mend – naprawić, zaszyć, zacerować, poprawić, naprawa
mercenary – interesowny, wyrachowany, najemny, najemnik, żołnierz najemny
merchant – kupiec, handlowy, kupiecki
mercilessly – bezlitośnie, niemiłosiernie
metalware – wyroby metalowe
middle-age – wiek średni
military service – służba wojskowa
mine – kopalnia, mina, bomba, kopać, eksploatować, odkopywać
miner – górnik
minority – mniejszość, niepełnoletność
minster – katedra, kościół, klasztorny
minstrel – skald, bard, grajek
mint – wybić, stworzyć, wymyślić, mennica, majątek, źródło, mięta
Miracle on the Vistula – Cud nad Wisłą
missile – pocisk
misspelled – błędne
mixture – mieszanina, mieszanka, mikstura
moat – fosa
modern – nowoczesny, współczesny, nowożytny
monastery – klasztor
monastic – klasztorny, zakonny
monetary unit – jednostka monetarna
monk – mnich
moot – poddawać pod dyskusję, poruszyć w dyskusji, sporny
moreover – co więcej
mortally – śmiertelnie
mortally wound – śmiertelna rana
mortar – moździerz, zaprawa murarska
mostly – głównie, przede wszystkim, najczęściej, przeważnie
mosque – meczet
motorcade – konwój samochodowy
mould – formować, odlać, forma odlewnicza, matryca, modelować, kształtować, urabiać, czarnoziem

mount – wzrastać, sięść, stanąć, podnieść, napłynąć, wynieść, wejść do góry, sięść np. na konia, wspiąć się, wyekwipować, zmontować, oprawić, góra, szczyt

mount of material – ilość materiału

movable – ruchomy

move back – wrócić, cofać się

move forward – ruszyć naprzód

multi-ethnic – wieloetniczna

multi-racial – wielorasowe

munition – uzbrojenie, zasób broni, zaopatrzenie

musketeer – muszkieter

musty – zatechły, stęchły, spleśniały, zbutwiały, przestarzały

mutiny – bunt, zbuntować się, wszcząć rewolucję

myth – mit, postać mityczna

N

nail – przybić, wbijać, ujawnić kłamstwo, złapać, paznokiec, pazur, szpon, gwóźdź, sztyft, sztyfcik

narrow – wąski, ciasny, ograniczony, dokładny, szczegółowy, cieśnina, przesmyk, zwęzić się

national – narodowy, współziomek

National Home Council – Krajowa Rada Narodowa

national unity – jedność narodowa

native – miejscowy, rodzimy, ojczysty, krajowy, tubylczy, wrodzony, przyrodzony, prosty, naturalny, autochton, tubylec

navigator – żeglarz, nawigator

navy – marynarka wojenna, flota

Nazi Germany – Nazistowskie Niemcy

necessity – potrzeba, konieczność, koniecznie, artykuł pierwszej potrzeby, bieda, niedostatek

needlewoman – szwaczka

neglect – lekceważyć, niedbalstwo, zaniedbanie, zaniedbywać, pominięcie, zlekceważenie

neither – ani jeden, żaden, ani drugi, ani ten, ani tamten

new trade route – nowy szlak handlowy

nevertheless – niemniej jednak, mimo wszystko, jednakże, jednak, pomimo to, pomimo tego

Niesse – Nysa

nobility – szlachta, arystokracja, magnateria, szlachetność

nobleman – szlachcic, pan wielkiego rodu

nomad – koczownik, włóczęga

northern – północny

notable – sławny, znakomity, dostojny, dostojnik

November Rising – Powstanie Listopadowe

nowadays – teraz, obecnie, w dzisiejszych czasach

O

object – cel, przedmiot, zaprotestować, sprzeciwić się, zarzucić, zaprotestować, oponować

obligation – obowiązek, zobowiązanie, dług

oblige – zmuszać, zobowiązać, być do dyspozycji

obliged – zobowiązany

obscure – zaciemniać, zaciemnić, przesłaniać, przesłonić, ukrywać, ukryć, zagłuszać, przyciemniać, przyciemnić, ciemność, niezrozumiałość, niejasność, ciemny, niewidoczny, niezrozumiały, mało znaczący, mroczny, niejasny, niewyraźny, nieokreślony, nieznany, mało znany

obtain – zyskać, otrzymać, nabyć, przeważać, obowiązywać

occasion – okazja, sposobność, wydarzenie, niezwykle wypadek, powód, przyczyna, potrzeba

occur – pojawić się, wydarzyć się, wystąpić

offender – gorszyciel, grzesznik, grzesznica, przestępca, przestępczyni

offensive – ofensywa, ofensywny, zaczepny, obraźliwy, nieprzyzwoity, przykry, odpychający, wstrętny

on the contrary – wprost przeciwnie

on the other hand – z drugiej strony

open up – otwierać, roztworzyć, przedłożyć, przekopywać

orb – jabłko, ciało niebieskie

order – zamówienie, zakon, rząd, klasa, rodzaj, święcenia, order, odznaczenie, porządek, styl, rząd, szyk, ład, kolejność, rozkaz, zarządzenie, instrukcja

ordinary – zwykły, zwyczajny, codzienny, przeciętny, typowy, pospolity, ordynariusz, biskup diecezjalny

origin – początek, początek, geneza, pochodzenie

originally – pierwotnie, wpierw

originated – zapoczątkowany, zrodzony, pochodzący

outbreak – wybuch(wojny)

outcast – wygnany, wygnaniec, banita, wyrzutek

outlay – wydatki, wydatek

outline – nakreślić, szkicować, wyznaczać, szkic, kontur

outnumber – przewyższać liczebnie, zmajoryzować

outstanding – wyrazisty, znakomity, nietuzinkowy, wystający, sterczący, wybitny, niezałatwiony, zaległy

overcrowd – przepełniać, zatłaczać

overlord – suzeren, zwierzchnik

overthrow – obalić, powalić, zadać klęskę, doprowadzić do upadku, upadek, obalenie, zburzenie, klęska

overview – przegląd

owe – zawdzięczać, być winnym

own law – własne prawo

P

page – paź, goniec, stronica, karta

paid troops – opłacane oddziały, wojska zaciężne

painful – bolesny, przykry

palatinate – palatynat

palatine – wojewoda, palatyn

panoply – pełna zbroja, panoplita

pantler – stolnik, służący

paper make – wytwarzać papier

paratroops – wojska spadochronowe

parliament – parlament

participant – uczestnik

particularly – szczególnie, wyjątkowo

Partition of Poland – Rozbiór Polski

passing – przejazd, przejście, przelot, upływ, uchwalenie, odejście, przepłynięcie, wyprzedzenie, zmierzch, przemijający, przelotny, marginesowy, chwilowy, ulotny

passing of the April constitution – uchwalenie konstytucji kwietniowej

past time – dawniej, w dawnych czasach, czas przeszły

patronage – patronat, mecenat, opieka, protekcja, kolatorstwo, klientela stała, prawo wystawiania kandydatów na stanowisko

pattern – model, wzór, krój, próbka, modelować, ozdobić wzorem

pawn – pionek, dawać w zastaw, zastawiać

pay roll – lista płac, rolla popisowa

peace conference – konferencja pokojowa

peasant – chłop, wieśniak

peculiar – osobliwy, swoisty, osobisty, indywidualny, właściwy, ściśle związany, specjalny, szczególny, dziwny

pedigree – rodowód, genealogia, pochodzenie

peerage – lordostwo, godność, para, parowie

penalty – kara, grzywna, sankcja karna, cena, strata punktów, punkty karne, karny

penetrate – przeniknąć, spenetrować, przesiąknąć, wdrzeć się, zatopić, zgłębić, przejąć, wtargnąć

pennant – proporzec, proporczyk, chorągiewka

penni less – bez grosza

performance – występ, spełnienie, odegranie, wywiązanie się, czyn, wyczyn, osiągnięcie, przedstawienie, seans, koncert

period – okres, kropka, zdanie

permission – pozwolenie, zezwolenie

permit – przepustka, pozwolenie, zezwolenie, pozwolić, dopuścić

perpetrator – sprawca

perpetuate – uwiecznić, utrwalić, unieśmiertelnić

personal union – unia personalna

persuade – przekonać, namawiać

pertinently – trafnie

phalanx – falanga, człon np. palca

Pharaoh – faraon

pierce – przebić, dziurawić, przewiercić, wbić, utkwić, wnikać, otworzyć, przeszyć, przeniknąć, przedostać

pike – pika, dzida, ostrze, szpic, szczupak

pile – słup, pal

pioneer – pionier

pit – dół, jama, wybój, szyb, kopalnia, kanał, dołek, parter, pokrywać się dołkami

pitch – smoła, osmołować, rozbijać namiot, ustawić, umieścić, ulokować, wystawić, na sprzedaż, nastroić, cisnąć, rzucić, ładować widłami, upaść, opaść, obniżyć, zapaść, wzdłużne kołysanie statku, boisko krykietowe, wysokość wzlotu, wysokość, nastrojenie, tonacja, natężenie, podziałka, skok

pity – łaskawy, litościwy, współczucie, litość, żałować, zlitować, współczuć

pivotal – kluczowy, pierwszoplanowy, osiowy, podstawowy, decydujący

place – umieszczać, ulokować, postawić, położyć, miejsce, miejscowość, miasto, miasteczko, wieś, plac, ulica, blok, mieszkanie, dom, siedziba, posiadłość, rezydencja, lokal, zakład, miejsce siedzące, posada

plague – dżuma, zaraza, pomór, utrapienie, dotknąć plagą, zesłać plagę

planned for – zaplanowany na

plaque – plakietka, gwiazda, order, tablica pamiątkowa

plate-armour – opancerzenie

plausible – do przyjęcia, wiarygodny, możliwy do przyjęcia, obłudnie przymilny

plebeian – plebejusz, plebejski

plebiscite – plebiscyt

plenty – mnóstwo, obfitość, zupełnie, aż nadto

plot – spisek, intryga, wątek, działka, rysunek, mapa, tajny plan, kawałek gruntu, osnowa, temat, planować, przygotować, zrobić plan, ukartować, zmawiać, nanosić, nakreślać, spiskować, przedstawiać na wykresie, przedstawiać graficznie

policy – polityka, kierunek, linia, dyplomacja, taktyka, polisa ubezpieczeniowa
polish brethren – brat polski
Polish-Soviet War – Wojna Polsko-Bolszewicka
political party – partia polityczna
politician – polityk
pontiff – arcykapłan, biskup
popular referendum – popularne referendum
population – ludność
portray – ukazywać, przedstawić, sportretować
posterity – potomność, potomkowie
postmortem – sekcja zwłok, pośmiertny
pottery – garncarstwo, garnki, wyroby garncarskie
powder – rozdrobnić, sproszkować, proch, pył, proszek, puder, posypywać, upudrować
praetor – pretor
prayer – modlitwa, pacierz, błagalna prośba, zmówić pacierz, odmówić modlitwę
preacher – kaznodzieja, głosiciel, głosicielka, propagator, propagatorka, pastor
precaution – środek ostrożności, zabezpieczenie, ostrożność
precious stone – szlachetny kamień
precise – ścisły, dokładny, pedantyczny
predecessor – poprzednik, przodek, antenat
prelacy – episkopat, prałatura, prałaci
prelate – prałat, dostojnik kościelny, hierarcha
prelude – wstęp, preludium, zapowiadać, wprowadzić, poprzedzić, stanowić wstęp
premature – przedwczesny, pochopny
presbytery – prezbiterium, plebania, konsystorz
preservative – zachowawczy, ochronny, zabezpieczający, środek ochronny
preserve – zachować, ochronić, zabezpieczyć, przechowywać, utrzymywać, zakonserwować, konserwa, konfitura, dżem, rezerwat
president's box – loża prezydencka
presumed – uznany za
prevail – panować, zwyciężyć, przeważać, nakłonić
prevent – zapobiec, przeszkodzić, nie dopuścić
previous – poprzedni, uprzedni
previously – dawno, przedtem, na przedzie
priest – duchowny, kapłan, ksiądz
primate – prymas, ssak naczelny, naczelny
prime minister – premier
prince – książę
princess – księżniczka

- printing* – druk, drukowanie, nakład, robienie odbitek, drukarski
- prior* – poprzedni, przedni, wcześniejszy, ważniejszy, przeor
- priory* – klasztor
- privilege* – przywilej, immunitet, uprzywilejowywać, nadawać przywilej
- proceeding* – postępowanie, zachowanie, sprawozdanie, protokół
- procession* – defilada, procesja, pochód
- proclaim* – ogłosić, proklamować, zakazywać
- projectile* – wyrzutowy, balistyczny, pocisk
- prolong* – przedłużyć, prolongować
- promise* – obietnica, przyrzeczenie, zapowiadać, robić obietnice, rokować nadzieje
- promising* – obiecujący, rokujący nadzieje
- prompt* – przypominać, podpowiadać, skłonić, podpowiedzieć, podsunąć, szybki, skory, natychmiastowy, bezzwłoczny, zachęta
- property* – posesja, mienie, posiadanie, własność, gospodarstwo, posiadłość, właściwość, cecha
- prophet* – prorok
- prosperous* – bogaty, zamożny
- provide* – zapewnić, dostarczać, zaopatrywać, przewidzieć, utrzymywać, zaspokoić, postanawiać
- provided for* – pod warunkiem
- province* – prowincja, okręg, dziedzina, zakres, kompetencja
- provincial governor(voivode)* – wojewoda
- Provisional Government of National Unity* – Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej
- provoke* – prowokować, podburzyć, zirytować, rozgniewać, zdenerwować
- prow* – dziób statku
- Prussian Homage* – Hołd Pruski
- punish* – karać
- punishment* – kara
- pupil* – uczeń, podopieczny, wychowanek
- puppet* – marionetka, kukiełka
- purely* – czysto, niewinnie, wyłącznie, jedynie, całkowicie, zupełnie
- purge* – czystka, oczyścić, przeczyszczyć, czyścić, oczyszczanie, środek na przeczyszczenie
- purpose* – cel, zamiar, stanowczość, wola, zamierzać
- put on* – umieścić, wdziawać, nałożyć, zakładać, przybrać, dodać, przytyć, wystawić, użyć
- puzzling* – zagadkowy, tajemniczy

Q

quantity – ilość, liczba, wielkość, obfitość

quarry – kamieniołom, kopalnia odkrywkowa, wydobywać, szperać

quatermaster – kwatermistrz, sternik

queen – królowa, dama

question – kwestionować, zadać pytanie, zbadać, przeegzaminować, przesłuchać, zakwestionować, poddać w wątpliwość, zapytanie, postawienie pod znakiem zapytania, zastrzeżenie

questioning – przesłuchanie, stawianie pytań o, indagacja, dociekliwy, krytyczny, badawczy, pytający

quilting bees – wspólne wyszywanie, szycie kołder

quiver – drzeć, zadrgać, kołczan, drzenie, drganie, trzepotanie

R

racial – rasowy

railway – kolej

rainwater – deszczówka

raise – podnieść, wznieść, wzbudzić, podwyższyć, zbudować, wyhodować, uprawiać, wychować, wywołać, wynieść, wydobyć, zwinąć, odstąpić, zmobilizować, podwyżka

rampart – wał obronny, osłona

rank – zaszereżować, zaliczyć, stanąć w rzędzie, ustawić, uchodzić, ująć, układać, ułożyć, stać na równi, być najstarszym rangą, policzyć się, zajmować najwyższe miejsce, stać w rzędzie, zająć najwyższe miejsce, klasyfikować, tworzyć rząd, mieć pierwszeństwo, szereg, rząd, ogonek, kolejka, poziom, stopień, ranga, stanowisko, pozycja, postój taksówek, zjeżdżały, wstrętny, obrzydliwy, zupełny, kompletny, skończony

rape – porwać, zgwałcić, pogwałcić neutralność, porwanie, uprowadzenie, zgwałcenie, gwałt, pogwałcenie neutralności

rapid – szybki, bystry, wartki, stromy, katarakta, próg

rarely – rzadko

raw – surowy, nie obrobiony, otwarty, krwawiący, przykry, słotny, żywe ciało, czule miejsce

raw material – surowiec

realm – królestwo, dziedzina, zakres

rearguard – tylna straż

rearmament – remilitaryzacja

reassemble – gromadzić się ponownie, złożyć z powrotem, ponownie zgromadzić, ponownie gromadzić, z powrotem składać

rebel – buntować się, zbuntować się, stawiać się, postawić się, buntownik, rebeliant, powstaniec, zbuntowany

rebellion – bunt, rebelia, powstanie

reception – recepcja, portiernia, powitanie

recognition – uznanie, poznanie

recognize – rozpoznać, poznać, przyznać, uznać

record – odnotować, nagrać, zanotować, zaprotokołować, upamiętnić, notować, rejestrować, utrwalić, zarejestrować, zanotowanie, zapisywanie, zarejestrowanie, rejestr, archiwa, kroniki, akta personalne, stan karalności, rekord, płyta gramofonowa

red skin – czerwonoskóry

redcoat – żołnierz angielski

redone – przerobiony

re-export – ponownie wywozić

refer – odnosić się, powiązać, przypisywać, skierować, odwoływać, przytoczyć np. źródło, powoływać, dotyczyć, mówić o, mieć na myśli

reference – referencja, odwoływanie się, związek, zależność wzajemna, wzmianka, powołanie się, aluzja, wspomnieć o kimś, odsyłacz, informacja, polecenie, rekomendujący

referred – o którym mowa

refugee – uchodźca, uciekinier

refusal – odmowa, prawo wyboru, prawo pierwokupu

refuse – odmawiać, odrzucać, nie słuchać, brudy, śmieci, śmietnisko, odpady, braki, wybrakowany towar

regalia – insygnia królewskie, regalia, oznaki władzy

regarded – uważany

regime – rządy, ustrój

regiment – pułk, zastępy, legion, uformować w pułki

regret – ubolewać, pożałować, opłakiwać stratę, skrucha, żal, ubolewanie

reign – panować, rządzić, władać, panowanie, rządy, władanie

reigning – panujący

reinforcement – posiłki, wzmocnienie, zasilenie

related – spokrewniony, pokrewny, związany, bliski, spokrewniony

relict – relikwia, pamiątka, pozostałość, relikw

Relief of Vienna – Odsiecz Wiedeńska

remains – szczątki, resztki, pozostałości, ślady, zwłoki

remedy – lekarstwo, środek leczniczy, naprawić, zaradzić

remember – pamiętać, przypominać sobie

remind – przypomnieć

remove – usunąć, zdjąć, uprzątnąć, wynieść, wywieźć, dokonywać cudów, odwołać, przenieść, przemieścić, stopień

remuneration – wynagrodzenie

renaissance – renesans, odrodzenie

rename – przemianować

renounce – rezygnować, zrezygnować, zrzekać się, wypowiedzieć, odstąpić, nie uznawać

replaced – zastąpiony, przemieszczony

represent – reprezentować, przedstawiać, wyobrazić, opisać, zreferować, znaczyć, odpowiadać, być odpowiednikiem

representative – przedstawiciel, reprezentant, wzór, przedstawiający, okazowy, typowy

request – wniosek, prośba, podanie, życzenie, zapotrzebowanie, prosić o przysługę

required – wymagany

resent – uraza, czuć się dotkniętym, oburzyć się, obrazić się

reservation – rezerwat, restrykcja, ograniczenie, zastrzeżenie, rezerwacja

reserve – rezerwa, zapas, warunek, powściągliwość, rezerwat, odłożyć, zachować, zatrzymać, zastrzec, zarezerwować

reside in – zamieszkiwać

resistance movement – ruch oporu

resolution – uchwała, rozłożenie, postanowienie, rozkład, rozdzielenie, rozwiązanie, decyzja, rezolucja, zdecydowanie, stanowczość, rezolutność

resolve – rozwiązać, rozłożyć, zanalizować, postanowić, uchwalić, postanowienie, decyzja, zdecydowanie, stanowczość

resounding – brmiący

respected – szanowany

respectively – odpowiednio, każdemu z osobna, kolejno

response – odpowiedź, odezwanie się, odzew, oddźwięk, reakcja

responsible – odpowiedzialny

restore – odrestaurować, odnowić, przywrócić, postawić, oddać, odbudować, zrekonstruować, wyleczyć

resume – wznowić, odebrać, odzyskiwać, podjąć na nowo, streścić, zreasumować, mówić dalej

retired – na emeryturze, odosobniony, samotny, ustronny, emerytowany, w stanie spoczynku

retreat – odwrót, cofnięcie, odsunięcie od ludzi, szukanie samotności, schronienie, ustronie, azyl, cofnąć się, dokonać odwrotu

retribution – poddanie się karze, zemsta, odwet, zapłata

reunite – zjednoczyć, jednaczyć, ponowne połączenie, zgromadzenie, zebranie, zjazd

revelry – ucztowanie, hulanka, biesiada, zabawa

reverence – czcić, szacunek, cześć, rewerencja

reverend – czcigodny, wielbny, ksiądz

revolt – bunt, powstanie, rewolta, zbuntować się, powstać, wzdrygnąć, odczuć odrazę

revolution – rewolucja, obrót

revolve – obracać się, rozważać, obmyślać, krążyć

rider – jeździec, wołytyżer, dżokej, dodatek, klauzula

rifle – ograbić, przetrząsnąć, gwintować, gwint, karabin

rifleman – strzelec

right wing – prawo skrzydłowy, prawicowy

rite – obrządek, ceremonia

robber – rozbójnik, rabuś

Roman Catholic Church – Kościół Rzymsko-katolicki

Romanesque – styl romański

root – korzeń, zakorzenieć, wkorzenieć, dopingować, ryć, szperać

rope – sznur, powróż, lina, stryczek, lina stalowa, związać, zawiązać, przywiązać

roughly – w przybliżeniu, ostro, mniej więcej, gwałtownie, niestarannie, pobieżnie

round table – okrągły stół

round up – zaokrąglić w górę, spędzić, zaganiać np. bydło, obława, łapanka

route – droga, marszruta, trasa, szlak, trakt, marsz

royal family – rodzina królewska

royalty – królewskość, władza królewska, monarchowie, prerogatywy królewskie, honorarium autorskie

ruby – rubin, rubinowy

ruff – bojownik, batalion

rule – rządzić, panować, kierować, postanowić, orzekać, poliniować, reguła, zasada, prawo, rządy, panowanie, postanowienie, miarka, interlinia

ruler – władca, władczyni, linia, linijka, liniał

rumour – plotka, pogłoska, wieść, puścić pogłoskę

run away – uciec, porwać, opanować

rush forward – ruszyć na przód

Ruthenia – Ruś

rye – żyto

S

sabre – szabla, ciąć szablą

sack – worek, luźny płaszcz, zapakować do worka, zwolnić, splądrowanie, splądrować

sailor – marynarz, żeglarz

sanctity – nienaruszalność, świętość

savage – barbarzyński, niecywilizowany, okrutny, bestialski, wściekły, rozwścieczony, dzikus, barbarzyńca, rzucić, ugryźć, potratować

savant – uczony

saw-mill – tartak

scale armor – zbroja łuskowa

scene – scena, widownia, teren np. działań wojennych, dekoracja, kulisa, widowisko, awantura, widok, obraz

sceptre – berło

scholar – uczony, uczeń, erudyta, stypendysta

scholarship – stypendium, wiedza, erudycja

schoolmaster – nauczyciel, kierownik szkoły

scribe – skryba, przepisywacz, uczony w piśmie, znacznik, rysik traserski

scroll – zwój, zwitek, krzywa, spirala, woluta, ślimacznica

sculptor – rzeźbiarz

scythe – kosa, skosić

scytheman – kosynier

seal – pieczęć, pieczętka, plomba, znak, piętno, zapieczętować, opieczętować, tajemnica, zagadka, zalakować, zaplombować, foka

sea-rover – korsarz

sect – sekta

section – część, rozcięcie, odcinek, dział, sektor, paragraf, akapit, przekrój, oddział, drużyna, grupa

secularize – sekularyzować

seed – nasienie, ziarno, zarodek, potomstwo, plemię, obsiać

seek – szukać, chcieć, żądać, usiłować, próbować

seem – wydawać się, zdawać się, robić wrażenie, mieć wrażenie

seize – zagrabić, obejmować, dać w posiadanie, uchwycić, złapać, pojąć, zrozumieć, zorientować, porwać, zawładnąć, zaciąć, zablokować się, zatrzeć

select comitee – nadzwyczajna komisja parlamentarna

semi-independent – pół-niezależność

servant – służący

set up – otworzyć, umieścić, przybić, ustawić, zaprowadzić, zainstalować, wystawić, założyć, zorganizować, wysunąć, rościć, podnieść, złożyć, podać

settlement – osada, osiedlenie, kolonia, osadzanie, sedymencja, załatwienie, rozstrzygnięcie, ustalenie, uregulowanie, zaspokojenie, ugoda, umowa, kontrakt

settler – osadnik, kolonista

sever – zerwać, odłączyć, rozłączyć, urwać, rozejść

severe – surowy, ciężki, srogi, ostry, bolesny, dotkliwy, zacięty

sew – szyc

sewer – ściek, kanał

Seym – Sejm

shape – kształtować, nadawać kształt, modelować, wyrzeźbić, skroić, ukształtować, naszkicować, sformułować, przybierać kształt, kształt, forma, kondycja, postać, widmo, duch, zjawia, model

sharp pain – ostry ból, rwący ból

sharp response – ostra reakcja

shattered – zdruzgotany, rozklekotany

shed – przelewać, zrzucić, pozbyć się, stracić, pogubić, łąć, ronić, szerzyć, wydawać, wydzielić, promieniować, rzucić np. światło

shedding of blood – rozlew krwi

shell – nabój, ostrzelać, powłoka, osłona, łupina, pokrywa, skorupa, tarcza, pancerz, muszla, lekka łódź sportowa, pocisk, granat, łuska

shepherd – pastuch, pasterz, paść, prowadzić np. wycieczkę

shield – tarcza, puklerz, osłona, tarcza herbowa, ochraniać, osłaniać, zasłonić, ekranować

ship – statek, okręt, łódź, samolot, załadować, zafrachtować, zaokrętować, posłać

shore – brzeg, wybrzeże, podpora, stempel, podeprzeć stemplem

show off – popisywać się, wystawić na pokaz, paradować, pozować, starać się imponować

shrewdness – przebiegłość, bystrość, przenikliwość

shrine – relikwiarz, kapliczka, świątynia

sickle – sierp

siege – oblężenie

sight – widok, zobaczyć, wzrok, widzenie, widowisko, zasięg wzroku, celowanie, namiar, dostrzec, nacelować

sign – podpisać, znak, skinienie, oznaka, wskazówka, objaw, ślad, godło, szyld, wywieszka, napis, reklama, znak drogowy, symbol, dawać znaki, skinąć

signal – znak, sygnał, sygnalizator, sygnalizować, dawać sygnały, świetny, doskonały, znakomity, wybitny

signature – podpis, sygnatura, klucz

significant – znaczący, istotny, ważny, doniosły

signing – podpisanie

Silesian Rising – Powstanie Śląskie

silk – jedwab

similar – podobny

skill – umiejętność, zręczność, wprawa

skilled – wykwalifikowany, wprawny

skirmish – potyczka, utarczka, stoczyć potyczkę

slack – obluźowywać się, obluźować się, obluźowywać, obluźować, zaniedbywać się, zaniedbać się, opuszczać się, opuścić się, popuszczać, popuścić, zwalniać,

zwolnić, gasić, zgasić, luźna część, ospały, rozluźniony, niedopieczony, martwy, obwisły, niedokreślony, powodujący ospałość, opieszały, nienapompowany, słabo napięty

slaughter – zabić, zarżnąć, zmasakrować, wymordować, ubój, rzeź, masakra

slave – niewolnik

sledge hammer – młot kowalski

sloven – brudas, brudaska, niechluj, niechlujka, partacz, partaczka

smith – kowal

sniper – snajper

so-called – tak zwany

society – społeczeństwo, towarzystwo, społeczność, spółka

soil – gleba, ziemia, rola, plama, brud, zabrudzić, poplamieć, usmarować

soldier – żołnierz, szeregowiec, żołnierski, wojowniczy, służyć w wojsku

soothsayer – wieszcz, wróżbita, wróżbiarz

source – źródło, początek, pochodzenie, źródła

southern – południowy

sovereign – suwerenny, niezależny, wszechwładny, znakomity, niezastąpiony, monarcha, król, władca, suweren

Soviet Union – Związek Radziecki

spark – wywołać reakcję, iskra, iskierka, iskrzyć, fircyk, lekkoduch, galant

spear – przebić włócznią, dźgać włócznią, zakłuć dzidą, łowić harpunem, włócznia, pęd, żdźbło, łodyga, oszczep, oścień, włócznik, harpun, dzida, kopia, pika

speech – przemówienie, mowa, język

spelt – pszenica, orkisz

spice – przyprawa, korzenie, dodatek, posmak, odcień, zaprawić, nadać smak, doprawić

spite – złość, niechęć, uraza, złośliwość, zrobić na złość

spoliation – grabież, rabunek, ograbienie

spread – rozłożyć, roznieść, rozprzestrzenić, rozciągnąć, rozwinąć, rozsypać, rozrzucić, rozsmarować, powlec, rozszerzyć, rozpowszechnić, objąć, rozciągnięcie, rozpostarcie, rozłożenie, rozwinięcie, rozwój, rozpiętość, zasięg, rozpowszechnienie, szerzenie, rozgłoszenie, głoszenie, szerokość, wyżerka, uczta, przyjęcie

spreading – rozłożysty

spring – wiosna, skoczyć, wyrosnąć, trysnąć, bić, wypłynąć, ukazać, powstać, pochodzić, być potomkiem, pączkować, pęknąć, rozerwać, eksplodować, zaskoczyć, skok, źródło, źródło, początek, sprężyna, resor, elastyczność, prężność

Spring of the Nations – Wiosna Ludów

spurn – odtrącać, odpychać, wzgardzić

squadron – szwadron, eskadra

square – plac, kwadrat, czworobok, kratka, blok, węgielnica, kątownik, kwadratowy, prostokątny, czworokątny, czworoboczny, uporządkowany, wyrównany, solidny, uczciwy, rzetelny, sprawiedliwy, nadać kształt, uporządkować, wyrównać, rzetelnie, uczciwie, sprawiedliwie

squire – giermek, dziedzic, właściciel ziemski, bawidamek, flirciarz, sędzia pokoju, towarzyszyć

stab – ukłucie, pchnąć nożem, pchnięcie, zasztyletowanie, kłujący ból

stake – stos, słup, pal, żerdź, kołek, pręt, stawka, ryzyko, pula, wzmocnić kołkami, podeprzeć kołkami, kołkować, wyznaczyć granice

standard – wzorzec, standard, sztandar, flaga, normatyw, norma, miernik, kryterium, poziom, stopa życiowa, próba, pion, wzorcowy, standardowy, znormalizowany, typowy

standing – stojący, pionowy, stały, niezmienny, nienaruszalny, obowiązujący, pozycja, stanowisko, znaczenie, poważanie, reputacja, czas trwania

standing army – armia lądowa

staple – podstawowy, główny, główny artykuł handlu, podstawowy przedmiot, klamra, skobel, spiąć klamrą

starting point – punkt wyjścia

state – wyznaczyć, konstatować, wyrazić, wypowiedzieć, oświadczyć, stwierdzić, przedstawić, stan, państwo, stanowisko, pozycja, godność, parada, państwowy, urzędowy, polityczny, paradny

state create – stworzyć państwo

steam-engine – silnik parowy

steward – podstoli, zarządca, steward, związkowy delegat, intendent, intendentka, organizator, organizatorka, porządkowy, serwować, zaserwować

stitch – szew, ścieg, oczko, klucie, zaszyć, szyć

strength – siła, moc, stężenie, natężenie

strengthen – wzmocnić, wzmóc

stretch – rozciągać, napiąć, naprężyć, wyciągnąć, rozwinać, rozpostrzeć, rozłożyć, nadużyć, rozciąganie, wyciąganie, napięcie, nadużycie, przeciąg np. czasu, odsiadka, obszar, przestrzeń, odcinek

strictest – najsurowszy

strike – strajk, uderzyć, wybić, dobić, wykrzesać, zapalić, zrobić wrażenie, natrafić, opuścić np. flagę, bić, walić, uderzać, atakować, smagać, chłostać, strajkować, poddać

stronghold – twierdza, forteca, cytadela

subject – poddany, podbity, ujarzmiony, podlegający, wystawiony, podmiot, temat, przedmiot, motyw, ujarzmić, podporządkować, podbić, narazić

subscribe – subskrybować, podpisywać dokumenty, poprzeć, zgodzić się, zaprenumerować

subsequently – potem, zatem, przeto, więc, w dalszym ciągu, później, następnie

succeed – zakończyć sukcesem, nastąpić, objąć spuściznę, odziedziczyć, poszczęścić się

sue – pozwać, zaskarżyć, procesować się, wnieść skargę, poprosić kogoś o coś

suffer – cierpieć, znieść, ponieść, pozwolić, znosić ból

sufferer – poszkodowany, cierpiący, cierpiętnik

superficially – powierzchownie

supersede – zastąpić, wyprzeć, zdetronizować, zająć miejsce

supervision – kuratela, nadzór, kierownictwo, kontrola

supply – dostarczać, zaopatrywać, wynagrodzić, uzupełnić, naprawić, zaspokoić, dostarczenie, dostawa, zaopatrzenie, zapas

support – wsparcie, podtrzymywać, podeprzeć, dodać sił, zachęcić, znieść, tolerować, utrzymać, poprzeć, udzielić poparcia, poparcie, podpora, ostoja

supremacy – zwierzchnictwo, przewaga, supremacja

supreme commander – najwyższy dowódca

Supreme Court – Sąd Najwyższy

surgeon – chirurg, lekarz wojskowy, cyrulik

surrender – poddać się, zrzec, zrezygnować, poddać, oddać, poddanie, zrzeczenie, zrezygnowanie

surround – otoczyć, okrążyć

surrounded – otoczony

survey – badanie, ankieta, sondaż, przegląd, pomiary, plany, mapy, przyjrzeć się, obserwować, zbadać, dokonać przeglądu, przeprowadzić inspekcję

survivor – ocalały

suspect – podejrzany, podejrzewać, mieć podejrzenia, odebrać, wstrzymać, odroczyć

sustenance – utrzymanie, wyżywienie, żywność, środki egzystencji

swear – przysięgać, przysiąc, kląć, przeklinanie, stek przekleństw

swear allegiance – przysiąc wierność

Swedish Deluge – Potop Szwedzki

sweep – zmieść, rozciągać się, sięgać, posuwać się, sunąć, przesunąć, wodzić, porwać, zagarnąć, szeroki, zamaszysty, wielki łuk, rozległa przestrzeń

switch – przełączyć, witka, pręt, warkocz, zwrotnica, przełącznik, trzasnąć batem, wyrwać, skierować

sword – miecz, szpada, pałasz

sword-bearer – miecznik

swordsman – szermierz

T

tactical – taktyczny, zręczny

take a closer look at something – bliższe spojrzenie na coś

take down – zdjąć, dać nauczkę, rozebrać, zdemontować, zapisać, zanotować

take on – wziąć na, brać na, podjąć się, zaangażować, przyjąć wyzwanie, przejmować

take place – mieć miejsce

tapestry – gobelin, dekoracyjna tkanina, arras

Tatar Raid – Najazd Tatarski

tavern – tawerna, karczma, oberża, szynk, gospoda

tax – podatek, ciężar, opodatkować, poddać próbie, wymagać wysiłku, wyczerpać, ustalić wysokość, zarzucić, podatkowy

tax-collector – poborca podatkowy

tea – herbata, podwieczorek, napar, bulion, herbatka, wywar z ziół, pić herbatę, podejmować podwieczorkiem, jeść podwieczorek

temper – usposobienie, humor, rozrobić, zahartować, odpuszczać, złagodzić, zmitygować, pohamować, tonować, modulować, hartowność, nastrój

Templar – templariusz

temple – świątynia, skroń, rozciągacz

temporarily – tymczasowo, chwilowo, na razie

tend – pielęgnować, opiekować się, pilnować, obsługiwać

tentative – niepewnie, orientacyjnie, próbny, zrobiony na próbę, poddany pod dyskusję

term – okres, przeciąg czasu, czas trwania, kadencja, termin, określenie, wyrażenie, nazwać, określić

testimony – świadectwo, dowód, zeznanie, oświadczenie, dekalog, pismo święte

Teutonic knight – rycerz krzyżacki

textile – tekstylny, tkacki, włókienniczy, tkanina, materiał

thaw – odwilż, tajać, stopić, stopnieć

theatre – teatr, kino, sztuka dramatyczna, sala amfiteatralna

themselves – same w sobie, się, siebie, sobie, sami, osobiście, samodzielnie, własnoręcznie

therefore – dlatego że, więc, zatem

theses – teza, praca dyplomowa

thief – złodziej, łotr

thing – myśl, rzecz, przybór, sprawa, obiekt

Thirteen Years' War – Wojna Trzynastoletnia

thorn – cień, kolec, ciernisty krzew

thraldom – niewolnictwo, niewola

thread – nitka, niteczka, watek, gwint, snop światła, nawlekać, przewlekać, nizać, gwintować

thrifty – oszczędny, zapobiegliwy

thrive – prosperować, działać, kwitnąć, dobrze się rozwijać

throat – gardło, gardziel, wąskie przejście, wlot kanału dymowego, kapinos, okapnik

throes – gwałtowne bóle, w wirze pracy, bóle porodowe

throne – tron

through – przez, poprzez, wskroś, na wylot, przez, na skutek, przelotowy, bezpośredni, tranzytowy

throw – rzucać, ciskać, zarzucić, zrzucić, powalić, skręcać, nitkować, rzut, odległość rzutu

thus – w ten sposób, tak, tak więc, a zatem, zatem

tie – krawat, związać, przywiązać, ankrować, połączyć, zasznurować, zremisować, węzeł, wiązadło, przewiązka, więź, skrupowanie, zawada, sznurowadło, ściąg, podkład kolejowy, ligatura, remis

tile – tafla, dachówka, cylinder, kafel

till – aż, do, do tej pory, dotychczas, uprawiać np. ziemię, kasa podręczna

timely – w porę, w samą porę, aktualny

tin – cyna, folia cynowa, cynfolia, puszka, kanister, forsa, pieniądze, cynowy, blaszany, ocynować, pobielić, konserwować

title – tytuł szlachecki, tytuł prawny, prawo, tytuł np. książki

tobacco – tytoń

tomb – mogiła, grobowiec, grób, pogrzebać

tool – narzędzie, sprzęt, obciosać, obrobić

topic sentence – temat przewodni

topple the government – obalić rząd

torch – pochodnia, kaganek

torture – tortury, męczarnie, katusze, cierpienia, poddać torturom, torturować, zamęczyć, dręczyć, zadawać męki

to this end – do końca

tower – wieża, baszta, podpora, górować, wznosić się

township – parafia, miasteczko, powiat, okręg

townsman – mieszczanin

trace – śledzić, trop, znak, narysować, nakreślić, naszkicować, tropić, zrekonstruować, znaleźć ślady, odszukiwać, dochodzić czegoś, postronek, zaprzężony do pracy

trade centre – centrum handlowe, centrum wymiany

trade route – szlak handlowy

trade union – związek zawodowy

trading link – powiązanie handlowe

trait – cecha

traitor – zdrajca

traveller – podróżnik, człowiek podróżujący, agent podróży

treacherous – zdradziecki, perfidny, fałszywy, zawodny

treachery – zdrada, perfidia, zdradliwość

treasure – skarb, cenić, strzec, zachować w sercu

treasurer – skarbnik, podskarbi

treat – traktować, obchodzić się, leczyć, poddać coś działaniu, potraktować, poczęstować, obrabiać, wzbogacać, pertraktować, fundować, ucztą, wielka przyjemność, majówka, przyjęcie, zabawa, poczęstunek, podjęcie

treaty – traktat, układ polityczny, porozumienie

tremor – drżenie, drganie, wstrząs ziemi

trend – tendencja, kierunek, dążność, bieg, dążyć

trial – próba, warunkowo, rozprawa sądowa, proces, nieszczęście

tribal – plemienny, szczepowy

tribe – plemię, szczep, poddział, brać, banda, ród

tribesman – współplemieniec, członek szczepu

tribune – trybun, demagog, mówca, orator

trickster – kuglarz, oszust, naciągacz

trident – trójząb

triumph campaign – kampania triumfu

troop – gromada, oddział, grupka, stado, szwadron, trupa, zgromadzić się, maszerować, formować w rotę

trophy – zdobycz, trofeum

truce – rozejm, zawieszenie broni, wytchnienie

truncheon – laska marszałkowska, buława marszałkowska, pałka gumowa

tsar – car

turret – wieżyczka, wieżyczka armatnia

tutor – guwerner, wychowawca, nauczyciel prywatny, adiunkt, opiekun, uczyć, udzielać lekcji

typhoid – dur brzuszny, tyfoidalny, tyfusowy

typhus – tyfus, dur plamisty

U

ulcer – wrzód

unarmed – nieuzbrojony, bezbronny, bez kolców, bezrogi

uncommon – rzadki, niezwykły, niezwykle, nadzwyczaj

under communist supervision – pod kuratelą komunistyczną

underestimate – niedoceniać

undertake – podejmować, starać się, brać na siebie, przedsięwziąć, zobowiązać, ręczyć, prowadzić zakład pogrzebowy

unfair – nieuczciwy, niesprawiedliwy, krzywdzący, nielojalny, nieszlachetny, nieprzepisowy

uniform – ujednolicać, ujednolicić, ujednorodnić, ujednorodniać, umundurować, ubierać w mundur, uniform, mundur, mundurek, jednolity, ujednolicony, jednostajny, równomierny

Union of Krewo – Unia w Krewie

unit – część, oddział, element, jedność, mechanizm, zespół, człon, całość, komórka, jednostka, punkt, urządzenie, blok, segment

unsuccesful – nieudany, bezowocny

upkeep – utrzymanie, koszty utrzymania

upper estate – stan wyższy

Upper Silesia – Górny Śląsk

upset – zdenerwowany, wywrócić, zaniepokoić, zatrwożyć, wyprowadzić z równowagi, rozstroić, rozkuć, rozklepywać, przewrócić się, przewrócenie, wywrócenie, nieporządek, bałagan, zaniepokojenie, niepokój

upstairs – na górze, na górę

usage – korzystanie, traktowanie, obchodzenie, zwyczaj, używanie

used to – wykorzystywany do, miał w zwyczaju

usurer – lichwiarz

V

vacate – opuszczać, opróżniać, zwolnić, unieważnić, ewakuować

valuable – wartościowy, drogi, cenny, drogocenny

value – wartość, waluta, walor, znaczenie, wielkość, sens, ocenić, oszacować, przywiązać

valued – ceniony

varied – różnorodny, różny, urozmaicony, rozmaity

varying – zmieniający się, różny, zmienny

vase – waza, wazon

vast – rozległy, obszerny, przestronny, ogromny, kolosalny

vault – sklepienie, podziemie, piwnica, grobowiec, krypta, przeskoczyć, skok o tyczce, sklepić

vengeful – mściwy

venison – dziczyzna

versus – przeciw, kontra, w opozycji

viceroy – namiestnik, wicekról

vicinity – sąsiedztwo, najbliższa okolica, bliskość

Vienna Congres – Kongres Wiedeński

view – obejrzeć, oglądać, rozpatrzeć, zbadać, widok, obejrzenie, spojrzenie, zasięg wzroku, pole widzenia, obraz, szkic, fotografia

village – wieś, osiedle, osada, miasteczko, wiejski

vineyard – winnica

violate – naruszać, gwałcić postanowienia

violence – przemoc, gwałtowność, moc, siła, gwałt, pasja, furia

violent – gwałtowny, potężny, silny, wściekły

virtually – w zasadzie, praktycznie, faktycznie, rzeczywiście, wirtualnie, prawdziwie

Vistula Land – Kraj Przywiślański

vivacious – żywy, ożywiony, pełen życia

voluntary – dobrowolny, samorządny, spontaniczny, ochotniczy, nieobowiązkowy, umyślny

volunteer – wolontariusz, ochotnik, zaofiarować się

voyage – podróż, przelot, rejs, podróżować, płynąć statkiem, jechać, polecieć, pływać, odbyć rejs

W

wall commemorate – ściana pamięci

wallpaper – tapeta

wage – toczyć, przedsięwziąć, zarobek, zarobki, płaca, pensja, zapłata, wynagrodzenie

war – wojna, walka, wojować, walczyć

War of Two Roses – Wojna Dwóch Róż

warfare – wojna, działania wojenne

warlike – wojenny, wojowniczy, bitny

warn – ostrzegać

war-plane – samolot bojowy

warrior – wojownik, żołnierz

watch-tower – wieża strażnicza

wave – fala, falistość, falować, kołysać, zamachać

weak – słaby, kiepski, bez sił, słabowity, wątpliwy, anemiczny, mało stanowczy, nie przekonujący, rzadki, wodnisty, rozcieńczony

wealth – majątność, bogactwo

wealthy – zamożny, bogaty, majątny, zasobny

weapon – broń

western – zachodni

whinger – kordelas, malkontent, maruda

wider plots – szerszy spisek (powiązania)

witchcraft – czary, magia, czarnoksiężstwo, gusła

withdraw – wycofać się, odstąpić, usunąć, odsunąć, odciągnąć, odwołać, cofnąć, odejść, wymówić

witness – świadek, dowód, świadectwo, poświadczyć, być świadkiem

workshop – zakład, pracownia, wytwórnia, warsztat

world trade – światowy handel, światowa wymiana

worldly – światowy, życiowy, doczesny, ziemski, materialny, świecki

worship – ubóstwiać, wyznawać, adorować, uwielbienie, nabożeństwo, wielbić, czcić, chodzić do kościoła, odprawiać praktyki religijne

wound – rana, uszczerbek, zranić, zadać ranę, nadszarpnąć, urazić

wounded – ranny, urażony, zraniony

woven – tkany, wyplatany, utkać, uknuć, zawiązać, ułożyć wąż, spleść, splatać

wreck – wrak, rozbicie się, katastrofa, zagłada, zniszczenie, zniweczenie, szczątki, rozbitek, ruina, rozbicie, zrujnowanie, przekreślić, zniweczyć, ulec rozbiciu, mieć wypadek

wreckage – wrak, wraki, szczątki, gruzy

Y

yard – jard, dziedziniec, podwórko, podwórze, zagroda, obejście gospodarskie, ogródek, plac składowy, plac budowy, reja, stacja rozrządowa, cegielnia

yardman – parobek, robotnik ze składu

yeomanry – chłopci, kawaleria, formacja kawalerii, drobni właściciele ziemscy, klasa gospodarzy średniorolnych

yield – wydać, poddać się, produkcja, zysk, osiadanie, wynik, plon, uzysk, wydobywanie, wydajność, zbiór, dochód

yoke – zaprzęgać, nakładać jarzmo, łączyć, jarzmo, nosidła, koromysło, brzemień, kablak, strzemię, niewola, karczek, rusztowanie

Z

zany – pomocnik błazna, głupek, półgłówek, pocieszny, ucieszny

zealot – gorliwiec, zagorzalec, fanatyk

zhupan – żupan

ziggurat – zikkurat

BIBLIOGRAFIA:

1. Słownik książkowy: J. Stanisławski, K. Billip, Z. Chociłowska, *Podręczny słownik angielsko-polski*, wyd. 12, Warszawa 1990.
2. Słownik internetowy: <https://pl.bab.la/>
3. Słownik internetowy: <https://translate.google.pl>
4. Słownik internetowy: <https://pl.glosbe.com>
5. Słownik elektroniczny: Słownik podręczny *English Translator XT wersja 1.0*
Copyright © 2000-2005 Techland.

ILUSTRACJE:

1. Projekt okładki: Bartosz Staręgowski
2. Projekt ilustracji na stronie tytułowej: Bartosz Staręgowski

